מסורת השס

דברים שאין בני אדם עומדין עליהם אלא אם כן נכשלים בהן ישנן תחת ידך קצין תהיה לנו ישא ביום ההוא לאמר לא אהיה רובש וגו' אין ישא אלא לשון שבועה וכן הוא אומר לא תשא את שם ה', לא אהיה רובש לא אהיה מרובשי עצמן בבית המדרש ובביתי אין לחם ואין שמלה שאין בידי לא *מקרא ולא משנה ולא גמרא, וממאי, דילמא שאני התם דאי אמר להו גמירנא אמרו ליה אימא לן, הוה ליה למימר גמר ושכח מאי לא אהיה רובש כלל? לא קשיא באן בדברי תורה באן במשא ומתן: מתני' *מצילין סל מלא כברות אע"פ שיש בו מאה סעודות, ועיגול של דבילה והבית של יין ואומר לאחרים בואו והצילו לכם ואם היו פיקחין עושין עמו חשבון אחד השבת. להיכן מצילין אותן? *לחצר המעורבת בן בתירה אומר אף לשאינה מעורבת. *ולשם מוציא כל כלי תשמישו *ולובש כל מה שיכול ללבוש ועוטף כל מה שיכול לעטוף ר' יוסי אומר י"ח כלים וחוזר ולובש ומוציא ואומר לאחרים בואו והצילו עמי: גמ' והא תנא ליה. *רישא ג' סעודות ותו לא? אמר רב חונא לא קשיא באן בבא להציל באן בבא לקפל. בבא להציל מציל את כולן, בבא לקפל אינו מקפל אלא מזון ג' סעודות *ר' אבא בר זבדא אמר רב אידי ואידי בבא לקפל ולא קשיא: באן לאותה חצר באן לחצר אחרת. בעי רב הונא בריה דרב יהושע פירש טליתו וקיפל והניח וקיפל והניח מאי? בבא להציל דמי או בבא לקפל דמי? מ(ה)מדאמר רבא: אטעייה רב שזבי לרב חסדא ודרש "ובלבד שלא יביא כלי שהוא מחזיק יותר מג' סעודות" ש"מ בבא להציל דמי, ושפיר דמי, א"ל רב נחמן בר יצחק לרבא מאי טעותא? אמר ליה דקתני "ובלבד שלא יביא כלי אחר ויקלוט כלי אחר ויצרף" כלי אחר הוא דלא אבל בההוא מנא כמה דבעי מציל: ועיגול של דבילה בו: "חשבון מאי עבידתיה, מהפקירא קוכו? אמר רב חסדא מדת חסידות שנו כאן, אמר רבא חסידי אגרא, דשבתא שקלי, אלא אמר רבא הכא בירא שמים עסקינן (ג) דלא ניחא ליה דליתהני מאחרים, ובתנם נמי לא ניחא ליה דליטרח והכי קאמר ואם היו פיקחין דידעי דכה"ג לאו שכר שבת הוא, עושין עמו חשבון לאחר השבת: ולהיכן מצילין כו': מ"ש הכא דקתני "לכם" ומ"ש הכא דקתני "עמי"? אמרי: גבי מזונות קתני "לכם" משום דלא קא חזו (ג) אלא מזון ג' סעודות, אבל גבי לבושים קתני "עמי" משום דקחזו ליה לבולי יומא: ת"ר לובש (ה) ומוציא ופושט וחוזר ולובש ומוציא ופושט ואפילו כל היום כולו דברי רבי מאיר רבי יוסי אומר שמנה עשר כלים ואלו הם שמנה עשר כלים *מטמון *אונקלי ופונדא קלבוס של פשתן, וחלוק *ואפיליות ומעפורת *ושני ספרקין ושני מנעלים ושני אנפיליאות וב' פרגד וחגור שבמתניו ולובע שבראשו וסודר שבצוארו: מתני' ר' שמעון בן גמס אומר פורסין *עור של גדי על גבי שידה תיבה ומגדל שאחז בהן את האור מפני שהוא מחרך, ועושין מרוצה בכל הכלים בין מלאין בין ריקנים בשביל שלא תעבור הדליקה רבי יוסי אומר בכלי חרס חדשים מלאין מים לפי שאין יכולין לקבל את האור והן מתבקעין ומכבין את הדליקה: גמ' אמר רב יהודה אמר רב טלית שאחז בה האור מצד אחד נותנין עליה מים מצד אחד ואם כבתה כבתה מיתיבי *טלית שאחז בה האור מצד אחד פושטה ומתכסה בה ואם כבתה כבתה וכן ספר תורה שאחז בו האור פושטו וקורא בו ואם כבה כבה

הוא

אידי ואידי בבא לקפל. פירש רש"י דבר פורס לקפל היינו אפי' בא לקפל דלר' אבא אין חילוק בין לקפל בין להציל דאפילו להציל בחצר אחרת לא שרי אלא מזון ג' סעודות אבל אין נראה לומר דלהציל שרי אפילו מאה סעודות בחצר אחרת גם לרבי אבא דאם כן הוה ליה לאוקומי מתני' אידי ואידי בחצר אחרת וכאן בבא לקפל וכאן בבא להציל: נותן מים מלד זה. פירש רש"י לאו דוקא על העלים דהא קי"ל בפ' דם חטאת (זבחים לד:) דבגד שריתו זהו כיבוסו ועיין בסוף פרק שמנה שרצים (דף קיח:) פירש"י:

נרס

רבינו חננאל

מצילין סל מלא כברות ואע"פ שיש בו ק' סעודות. אקשינן אינו והא תני רישא מצילין מזון ג' סעודות ותו לא ושני רב הונא לא קשיא רישא בבא לקפל. פי' כגון שמקבץ סתו"ר הבית מסקיטות [הרבה] ונותן בכמה כלים שאין לו להציל אלא מזון של ג' סעודות בלבד. סיפא במציל כולו בכלי אחד כמות שהוא. ואע"פ שאין זה השם כאשר פירשנו. כי רישא במקפל ונותן בכלים שנים ושלשה. וסיפא במציל מל אחד כמות שהוא מפורש (הינבנהאי מ"). בעי רב הונא בריה דר' יהושע פירש טליתו וקיפל והניח וקיפל והניח מהו. בבא לקפל דמי או בבא להציל דמי. דמאלי לן שאם קיפל בכלי אחד ונפלו. וחזר וקיפל בכלי אחר ונפלו והו לקפל משיטא שאינו מציל אלא מזון ג' סעודות. וכי קא מבעיא שקיפל והניח בתוך טליתו וחזר וקיפל והניח בתוך טליתו מי אמרינן כיון שמקפל ומציא כמקפל דמי ואמור. אי דילמא כיון שהוא מניחן בתוך טלית אחד ונפלו כאחד בבא להציל דמי ושרי. ומיפרשא נמי הא בגמ' בסוף יציאות השבת. הגהו תרי תלמידי. מר מציל בחד מנא ומר מציל בתרי מני קמפלני בפלוגתא דר' אבא בר זבדא ורב הונא. הכין נמרא ומינמר מינה דלקפל בתרי תליתא מני כדפרישנא לעילא דאסיר לרב הונא ושרי לר' אבא בר זבדא ומסייע נמי בתלמוד א"י דאמרי על מציל יסל מלא כברות סכינין שכולה נוף אחד כמין שכולה סעודה אחת היא והאי במימרא דרב הונא ובא ר' אבא בר זבדא ופירק פירוק אחר. ואמר רישא דמתני' במציל לחצר אחרת שאין לו להציל אלא מזון ג' סעודות בלבד בין בכלי א' בין בב' ג' כלים. וסיפא במציל באותו חצר שיש לו להציל אפילו ק' סעודות בין בכלי אחד בין בכמה כלים. ולענין בעיא דרב הונא בריה דר' יהושע פשוט

נגשא: מספר הסעודות שמותר להציל - ג' - אי - יתר

מבנף

דנכים ל"ש מעגנא זה האי דקונמת בגין האי מסר פסיעות מאחר לפנ"ל

מבנף

"בבי" הסגר ההבנ"ל בין מצון בגבנים בתנ"ל מבני דלוקה נגשא מה' תנ"א מאמר לפנ"ל בגבנים מאחר לפנ"ל דלוקה

נגשא: מיגון בפני דליקה ובגרם כיבוי

עין משפט נר מצוה

נה א מיי' פכ"ג מהל' שבת הל' כב כג סמג לאוין סח טור ש"ע תרי"ח סימן שלב סעיף ו וסימן שלד סעיף מד]:
נו ב מיי' שם פלכה כ טוש"ע שם סעיף יז:
נז ג מיי' שם טור ש"ע שם סעיף ז:
נח ד ה מיי' שם פלכה כה טור ש"ע שם סעיף ח:
נט ו ז מיי' שם פלכה כב כג טור ש"ע שם סעיף ו:
ס ח ט מיי' שם פלכה כד טור ש"ע שם סעיף ט:
סא י כ מיי' פרק יב שם הלכה ד ה סמג שם טוש"ע שם סעיף כב:
סב ל מיי' שם הלכה ו טור ש"ע שם סעיף כג כד:

ס"ל מעם

[לעיל יח:]

עירובין נה:

נעיל קיז:

[לעיל יח:]

עירובין נה:

ס"ו

[לעיל קיז: ומעלעל מי' רש"ל]

[פי' כגד רקיק שלוכם אדם על נגלו עמון]

[תוספת' פ"ד]

[שיין לעיל בתוספ']

הגהות הב"ח

(א) גמ' לקפל דמי תא שמע מדאמר רבא: (ב) שם בירא שמים עסקינן דלא: (ג) שם דלא קא חזי ליה אלא: (ד) שם תנו רבנן לוכם ומוציא: (ה) רש"י ד"ה אטעייה וכו' ובלבד שלא יביא כלי: (ו) ד"ה ובתנם וכו' דלמחול:

גליון הש"ס

מתני' ולוכם כל מה שיכול לבוש. ע"ל דף סה ע"ב: גמ' מקמוקן לאונקלי ופונדא. עי' לעיל דף נט ע"ב תוס' ד"ה מני סמייני: שם ושני ספרקין. מכל בגמלו' פרק כ"ט מסכת כ דכלים: מתני' עור של גדי. עיין לעיל דף מט ע"ב תוס' ד"ה מומכין:

מדאמר רבא הא מילתא אטעייה רב שיזבי ודרש ובלבד שלא יביא כלי אחר מחזיק יותר מג' סעודות. ש"מ בבא להציל דמי ש"מ. והכי קא גמרין מדקאמר רבא דבמעותא דרש רב חסדא שלא יביא כלי מחזיק יתר מג' סעודות. שמעינן מינה כי אפילו אם יביא כלי שמחזיק כל מה שהוא חפץ ויקפל ויניח בו ויטלנו כולו בבת אחת שפיר דמי. א"ל רב נחמן בר יצחק מאי משעותא. פירוש מג"ל דמעותא היא דילמא דוקא אמר רב שיזבי. אתדר ליה רבא לא ס"ד מדקתני לענין מי שנשבורה לו חבית בראש גגו מביא כלי ומניח תחתיה ובלבד שלא יביא כלי אחר ויקלוט כלי אחר ויצרף. כלי אחר לא יביא. הא בכלי אחר כמה דבעי נהוי וכן הלכה. וכיון שדרך בני אדם להזמין אורחים בשבת אומרים לאחרים בואו והצילו לכם. אבל להציל הוא ואח"כ להזמין אמור: ואם היו פקחין עושין עמו חשבון לאחר השבת. אוקימנא בירא שמים ולא ניחא ליה לאיתהניי מאחריני ובתנם [נמי לא ניחא ליה למטרח]. והכי פירושא דמתני' אם היו נוטנא לאו שכר שבת הוא דאיל ומתפקירא קא זכו ואינון האי דמחדדו ליה לבעה"ב כגון מתנה מדידהו הוא עושין חשבון כשיעור שכרן ושקלי ליה. ושאר שבקי ליה לבעה"ב. סוגיא דשמעתא שהחסיד גדול הוא מירא שמים. ולשם מוציא כל כלי תשמישו. לרבנן בחצר המעורבת. לבן בתירא אף לשאינה מעורבת. ולובש כל מה שהוא יכול ללבוש ועוטף כל מה שהוא יכול להתעטף. ואמ' יתר מי"ח כלים. וכן הלכתא. וקי"ל שמחבר להערים: ירושלמי תני אין מערימין. ר' יוסי בר אבין אמר מערימין. ועל זו